

HZ University of Applied Sciences

B Finance & Control

Beperkte opleidingsbeoordeling

Samenvatting

In oktober 2019 is de bestaande hbo-bachelor opleiding Finance & Control opleiding van HZ University of Applied Sciences (HZ) bezocht door een visitatiepanel van NQA. Dit is een vierjarige voltijdopleiding in Vlissingen. Het panel beoordeelt de opleiding als **positief**.

Standaard 1: Beoogde leerresultaten

De opleiding ontvangt voor standaard 1 het oordeel voldoet.

De opleiding heeft haar opleidingsprofiel herzien en is bezig het daarop gebaseerde nieuwe curriculum uit te rollen. In navolging van de landelijke ontwikkelingen is de opleiding in 2017 met de invoering van het nieuwe curriculum van naam veranderd (voorheen: Bedrijfseconomie). De opleiding zet een helder beroepsbeeld neer en hanteert bijpassende leeruitkomsten. De opleiding heeft deze leeruitkomsten afgeleid van het landelijk beroeps- en opleidingsprofiel *Landelijk Opleidingsprofiel Finance & Control* uit 2016. De beoogde leeruitkomsten zijn op bachelorniveau uitgeschreven en sluiten aan bij de verwachtingen van het werkveld. De opleiding profileert zich inhoudelijk door een brede financiële opleiding te bieden met specifieke aandacht voor accountancy en fiscaliteit. Hiermee sluit het profiel volgens het panel duidelijk aan op de wensen van het regionale werkveld.

Standaard 2: Onderwijsleeromgeving

De opleiding ontvangt voor standaard 2 het oordeel voldoet.

De opleiding heeft de leeruitkomsten naar het oordeel van het panel op een heldere wijze vertaald naar de modules in het nieuwe curriculum, dat volgens het panel op een goed samenhangende manier is opgebouwd. De opleiding is bezig met de uitvoering van een nieuw curriculum, waarbij alleen het vierde jaar nog ontwikkeld en uitgevoerd moet worden. Het panel is gecharmeerd van de wijze waarop de studenten werken met authentieke beroepssituaties en beroepsproducten maken.

De opleiding maakt goed gebruik van de voordelen van de kleinschaligheid, onder meer blijkt uit de vele complimenten die de studenten geven over de laagdrempeligheid en toegankelijkheid van de docenten. De opleiding ondervangt de nadelen van kleinschaligheid door samen te werken met de opleiding Bedrijfskunde, zichtbaar in het brede profiel van de opleiding. Het panel juicht deze samenwerking vanwege de schaalvoordelen en de mogelijkheden voor kennisdeling van harte toe.

Het panel heeft een bevlogen en betrokken docententeam ontmoet dat zeer goed bereikbaar is voor de studenten en voldoende is opgeleid om het onderwijs te kunnen verzorgen.

Standaard 3: Toetsing

De opleiding ontvangt voor standaard 3 het oordeel voldoet.

Het panel is van mening dat de opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing, dat is gebaseerd op de wettelijke en hogeschoolbrede kaders en is uitgewerkt in een eigen toetsplan. De opleiding volgt het vier-ogen-principe bij zowel de totstandkoming als bij de beoordeling van de toetsing. Het is zichtbaar dat de opleiding oog heeft voor de kwaliteit van toetsen en beoordelingen. De toetsvormen en inhoud passen bij het programma. Het geheel van toetsing dekt de leerdoelen van het programma goed af. De toetsinstrumenten zijn transparant. Voor studenten is het toetsbeleid en -proces inzichtelijk, het is duidelijk wat er van hen verwacht wordt.

De hogeschool kent één centrale examen- en toetscommissie met per domein één deelexamencommissie. De toetscommissie werkt onder de verantwoordelijkheid van de examencommissie.

Naar de mening van het panel voert de examencommissie haar taken goed uit

Standaard 4: Gerealiseerde leerresultaten

De opleiding ontvangt voor standaard 4 het oordeel voldoet.

Volgens het panel toont de opleiding in voldoende mate aan dat de beoogde leerresultaten worden gerealiseerd. Het panel heeft een selectie van vijftien eindwerken bestudeerd en vond het niveau over de gehele linie voldoende en de onderwerpen passend. Ook de beoordeling is adequaat. Hoewel het panel de opleiding adviseert meer narratieve toelichting op de beoordelingsformulieren te geven, kan het panel zich vinden in de gegeven waarderingen.

De afgestudeerden blijken gewild in het werkveld en komen daar terecht in functies die qua niveau goed aansluiten bij de opleiding. Het werkveld toont zich tevreden over het functioneren van de afgestudeerden.

Inhoudsopgave

Samenvatting	3
Inleiding	7
Schets van de opleiding	9
Standaard 1 Beoogde leerresultaten	11
Standaard 2 Onderwijsleeromgeving	13
Standaard 3 Toetsing	19
Standaard 4 Gerealiseerde leerresultaten	23
Eindoordeel over de opleiding	25
Aanbevelingen	26
Bijlagen	27
Bijlage 1 Bezoekprogramma	28
Bijlage 2 Bestudeerde documenten	30

Inleiding

Dit visitatierapport bevat de beoordeling van de bestaande hbo-bachelor -opleiding Finance & Control van HZ University of Applied Sciences. Het visitatiepanel van NQA dat de beoordeling heeft uitgevoerd is samengesteld door NQA, in opdracht van HZ University of Applied Sciences en in overleg met de opleiding. Voorafgaand aan de visitatie heeft de NVAO het panel goedgekeurd.

Het rapport beschrijft de bevindingen, overwegingen en conclusies van het panel. Ook bevat het enkele aanbevelingen voor de opleiding. Het rapport is opgesteld conform het *Beoordelingskader accreditatiestelsel hoger onderwijs* van de NVAO (2018), het protocol *Beoordeling bestaande experimenten leeruitkomsten* van de NVAO (2017) en de *NQA Handleiding Opleidingsbeoordeling Hoger Onderwijs 2019 Beperkte Opleidingsbeoordeling*.

De visitatie heeft plaatsgevonden op 31 oktober 2019. Het visitatiepanel bestond uit:

Drs. A.M.J.A. Jongen MLC (voorzitter, domeindeskundige)

Drs. R.P.M. van den Boom

Drs. L.P.H. van den Hurk (domeindeskundige)

De heer M.P.A. Valks (studentlid)

Drs. B.J. Steenbergen MBA, auditor van NQA, trad op als secretaris van het panel.

De opleiding maakte onderdeel uit van een visitatiecluster. Afstemming tussen alle deelpanels heeft allereerst plaatsgevonden door de instructie die de panelleden krijgen met betrekking tot het beoordelingskader. De tussen Hobéon en NQA gekalibreerde criteria voor de beoordeling maken onderdeel uit van deze instructie. Daaraan voorafgaand is de afstemming geborgd door overlap in de bezetting tussen alle deelpanels. Daarnaast is, rekening houdend met het feit dat elke opleidingsbeoordeling een individuele beoordeling betreft, vanuit de overlap in de bezetting, waar relevant, voortschrijdend gereflecteerd op vorige bezoeken binnen deze visitatiegroep. Verder wordt de afstemming tussen de panels geborgd door de ondersteuning van zo veel mogelijk dezelfde secretaris vanuit zowel Hobéon als NQA en door de inzet van getrainde voorzitters.

Werkwijze panel en procesverloop

Voor de opleidingsbeoordeling heeft de opleiding een zelfevaluatie en bijlagen ter beschikking gesteld aan het panel en is een paneloverleg gepland ter voorbereiding van de visitatie. Dit vooroverleg heeft circa twee weken voor het visitatiebezoek plaatsgevonden. De panelleden zijn geïnstrueerd over de werkwijze via de NQA-handleiding en het NVAO-kader. Vervolgens heeft het panel de aanpak, rolverdeling en werkwijze voor het visitatiebezoek besproken. Het panel heeft gesproken over de indrukken en observaties die zijn verkregen vanuit het zelfevaluatierapport en de bijlagen. Ook zijn de meningen over de geselecteerde eindwerken gedeeld. Conform de richtlijnen van het NVAO-kader is er bij twijfel over het niveau of de beoordeling van een eindwerk een tweede panellid als lezer ingeschakeld.

Informatie uit het vooroverleg is uitgewerkt naar een agenda met vraagpunten voor de bezokedag. Waar nodig is contact opgenomen met de opleidingen om de organisatie van de bezokedag verder te stroomlijnen.

Tijdens de bezookdag heeft het panel gesproken met diverse groepen (zie bijlage 1) en het ter inzage gelegde materiaal bestudeerd. Het laatste betrof met name onderwijs- en toetsmateriaal, de online leeromgeving en notulen van verschillende commissies, zoals bijvoorbeeld examencommissie en opleidingscommissie.

Aan het einde van de bezookdag is in het gehele panel alle verkregen informatie verwerkt tot een totaalbeeld en tot een voorlopig oordeel met argumentatie. Tijdens een afsluitende mondelinge terugkoppeling heeft de voorzitter van het panel de voorlopige eindoordelen en belangrijkste bevindingen meegedeeld aan de opleiding.

Na het visitatiebezoek heeft de secretaris op basis van alle informatie en de meningen van de panelleden een conceptrapportage opgesteld en voorgelegd bij alle panelleden. Met de input van de panelleden is een tweede concept opgesteld dat ter controle op feitelijke onjuistheden is voorgelegd bij de opleiding. De panelleden hebben kennis genomen van de reactie van de opleiding en waar nodig aanpassingen doorgevoerd. Vervolgens is het rapport definitief vastgesteld.

Het visitatiepanel verklaart dat de beoordeling van de opleiding in onafhankelijkheid heeft plaatsgevonden.

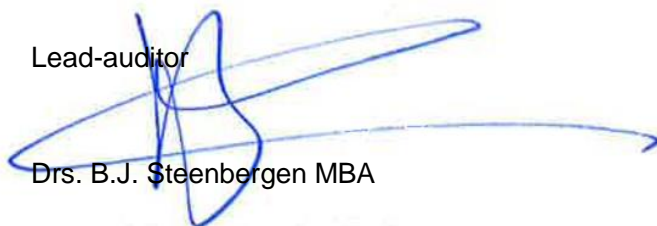
Utrecht, 28 januari 2020

Panelvoorzitter

Drs. A.M.J.A. Jongen MLC

Lead-auditor

Drs. B.J. Steenbergen MBA

Schets van de opleiding

De hbo-bachelor opleiding Finance & Control van Hogeschool Zeeland heeft 182 studenten en is daarmee binnen de hogeschool een opleiding van gemiddelde grootte. In vergelijking met andere Finance & Control opleidingen in Nederland is het een kleine opleiding te noemen. De huidige instroom ligt rond de 55 studenten. Hogeschool Zeeland heeft haar opleidingen geclusterd in drie domeinen. De hbo-bachelor opleiding Finance & Control valt binnen het domein Business, Vitality & Hospitality en vormt samen met de opleiding Bedrijfskunde een cluster. Binnen het cluster wordt organisatorisch en onderwijsinhoudelijk samengewerkt onder de hoede van een opleidingscoördinator per cluster.

De opleiding profileert zich inhoudelijk door de brede basis op het gebied van financiële dienstverlening, waaronder accountancy en fiscaliteit. De opleiding sluit hiermee goed aan bij de context van het regionale beroepenveld.

De opleiding heeft de aanbevelingen uit de vorige visitatie ter harte genomen. Er wordt meer dan voorheen samengewerkt met collega's binnen het cluster om niet alleen het onderhoud van de dekkingsmatrix maar ook de wijze waarop getoetst wordt te monitoren en hierop beleid te formuleren. Daarnaast is de bedrijfskasuïstiek een groter onderdeel van het curriculum geworden, hetgeen zichtbaar is binnen het curriculum (zie standaard 2) en het afstudeerprogramma (zie standaard 3).

Tabel administratieve gegevens

Naam opleiding in CROHO	B Finance & Control
Type en soort	Hbo; Bachelor
Variant	Voltijd
Sector	Economie
Graad (conform lijst titulatuur NVAO-site? Afwijkingen moeten worden gevalideerd door het panel)	Bachelor Science
Studielast	240 EC
Afstudeerspecialisatie(s)	Geen
Locatie(s)	Vlissingen
Onderwijstaal	Nederlands
ISAT code CROHO	34401
Financiering	Bekostigd
Visitatiegroep	Hbo Bedrijfseconomie Zuid-Nederland
Inleverdatum	1 mei 2020
Bijzonder kenmerk	Niet van toepassing
Joint programme, met opgave van de betrokken partnerinstellingen en type graadverlening (joint/double/multiple degree)	Niet van toepassing

Standaard 1 Beoogde leerresultaten

De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld en het vakgebied en op internationale eisen.

Conclusie

De opleiding ontvangt voor deze standaard het oordeel **voldoet**.

De opleiding heeft haar opleidingsprofiel herzien en is bezig het daarop gebaseerde nieuwe curriculum uit te rollen. In navolging van de landelijke ontwikkelingen is de opleiding in 2017 met de invoering van het nieuwe curriculum van naam veranderd (voorheen: Bedrijfseconomie). De opleiding zet een helder beroepsbeeld neer en hanteert bijpassende leeruitkomsten. De opleiding heeft deze leeruitkomsten afgeleid van het landelijk beroeps- en opleidingsprofiel *Landelijk Opleidingsprofiel Finance & Control* uit 2016. De beoogde leeruitkomsten zijn op bachelorniveau uitgeschreven en sluiten aan bij de verwachtingen van het werkveld. De opleiding profileert zich inhoudelijk door een brede financiële opleiding te bieden met specifieke aandacht voor accountancy en fiscaliteit. Hiermee sluit het profiel volgens het panel duidelijk aan op de wensen van het regionale werkveld.

Onderbouwing

Beroepsbeeld

De opleiding is in het studiejaar 2017 gestart met een nieuw curriculum, gebaseerd op het nieuwe Landelijke Opleidingsprofiel Finance & Control uit 2016. Bij de ontwikkeling van het nieuwe curriculum is nauw overleg geweest met het regionale beroepenveld, via de beroepenveldcommissie die drie keer per jaar bij elkaar komt. Daarnaast is de informatie voortvloeiend uit andere contacten zoals bij projecten, excursies, stagebezoeken, afstudeeropdrachten en gastlezingen, nadrukkelijk meegenomen. Op basis hiervan heeft de opleiding het beroepsprofiel een eigen inkleuring gegeven. De opleiding gaat hierbij uit van een brede basis op het gebied van financiële dienstverlening om goed aan te sluiten bij het regionale beroepenveld met financiële dienstverleners in het MKB en non-profit. De bij Hogeschool Zeeland opgeleide alumnus Finance & Control heeft kennis en kunde op de in het landelijk profiel geformuleerde gebieden maar heeft ook kennis van fiscaliteit en van de procesmatige kant van organisaties. De opleiding leidt (in haar eigen woorden) op tot: “vakbekwame, startklare en breed inzetbare financials en business controllers”.

Het panel vindt deze regionaal geïnspireerde inkleuring logisch en relevant.

Eindkwalificaties

De opleiding participeert in het Landelijk Overleg Opleidingen Finance & Control (LOOFC) dat het *Landelijk Opleidingsprofiel Finance & Control* (LOP FC 2016) heeft ontwikkeld. In dit profiel is vanwege de internationale herkenbaarheid ervoor gekozen om afscheid te nemen van de oude opleidingsnaam ‘Bedrijfseconomie’ en die te vervangen door ‘Finance & Control’. De opleiding

heeft deze nieuwe naam met de ontwikkeling van het nieuwe curriculum overgenomen. In het landelijke profiel staan zeven vakspecifieke competenties (learning outcomes) en drie beroepsvormende aspecten centraal. De learning outcomes en de beroepsvormende aspecten sluiten aan op de Dublin descriptoren voor bacheloropleidingen. Ook zijn ze gebaseerd op internationale vergelijkingen met opleidingen van buitenlandse business-schools, die internationaal gezien de beste vergelijking vormen met een Nederlandse bacheloropleiding Finance & Control.

De opleiding gebruikt in het nieuwe curriculum de zeven learning outcomes uit het landelijke opleidingsprofiel en heeft die aangevuld met een achtste: Tax & Legal: adviseren over fiscale consequenties in verschillende situaties voor verschillende ondernemingsvormen op basis van actueel inzicht in wetgeving aangaande omzetbelasting, inkomstenbelasting en vennootschapsbelasting". Naast de inhoudelijke leeruitkomsten heeft de opleiding de landelijk vastgestelde beroepsvormende aspecten overgenomen in het eigen opleidingsprofiel; onderzoekend vermogen, verantwoord handelen en professioneel vakmanschap.

Het panel is van mening dat de opleiding de eindkwalificaties op een goede manier heeft beschreven in de opleidingsvisie en vertaald naar het nieuwe curriculum. De keuze voor en achtste learning outcome is naar de mening van het panel een logische, gezien de brede focus van de opleiding.

Profilering

De opleiding profileert zich ook door handen en voeten te geven aan de missie en visie van de hogeschool waarin kleinschalig en persoonlijk onderwijs centraal staat. Dat doet de opleiding door te bouwen aan een community waarin docenten, studenten en beroepenveld intensief samenwerken. Hieruit volgt een sterke regionale gerichtheid waarin de opleiding een brede basis legt op het gebied van financiële dienstverlening waaronder accountancy en fiscaliteit. Concreet komt dit tot uitdrukking in de extra learning outcome die de opleiding heeft geformuleerd ten aanzien van tax & legal. De opleiding vult dit profiel nog extra in middels een minor Reporting, Auditing & Taxes, die door 80% van de studenten ook daadwerkelijk wordt gevolgd. Daarnaast heeft deze focus geleid tot (in relatie tot het landelijk opleidingsprofiel) extra aandacht op data-analyse en ICT-vaardigheden.

Het panel heeft het eigen profiel en met name de gerichtheid op het regionale beroepenveld herkend en vindt de gemaakte keuzes logisch en herkenbaar terugkomen in het curriculum (zie standaard 2).

Standaard 2 Onderwijsleeromgeving

Het programma, de onderwijsleeromgeving en de kwaliteit van het docententeam maken het voor de instromende studenten mogelijk de beoogde leerresultaten te realiseren.

Conclusie

De opleiding ontvangt voor deze standaard het oordeel **voldoet**.

De opleiding heeft de leeruitkomsten naar het oordeel van het panel op een heldere wijze vertaald naar de modules in het nieuwe curriculum, dat volgens het panel op een goed samenhangende manier is opgebouwd. De opleiding is bezig met de uitvoering van een nieuw curriculum, waarbij alleen het vierde jaar nog ontwikkeld en uitgevoerd moet worden. Het panel is gecharmeerd van de wijze waarop de studenten werken met authentieke beroepssituaties en beroepsproducten maken.

De opleiding maakt goed gebruik van de voordelen van de kleinschaligheid, onder meer blijkens de vele complimenten die de studenten geven over de laagdrempeligheid en toegankelijkheid van de docenten. De opleiding ondervangt de nadelen van kleinschaligheid door samen te werken met de opleiding Bedrijfskunde, zichtbaar in het brede profiel van de opleiding. Het panel juicht deze samenwerking vanwege de schaalvoordelen en de mogelijkheden voor kennisdeling van harte toe.

Het panel heeft een bevlogen en betrokken docententeam ontmoet dat zeer goed bereikbaar is voor de studenten en voldoende is opgeleid om het onderwijs te kunnen verzorgen.

Onderbouwing

Opzet programma

In het nieuwe curriculum is ten opzichte van het oude, gezocht naar meer samenhang in de blokonderdelen. Daarnaast is samenwerking gezocht met de opleiding Bedrijfskunde om het brede profiel inhoud te geven. Er worden in het nieuwe curriculum onderwijsonderdelen gezamenlijk aangeboden.

In het onderwijs staan de authentieke beroepssituaties centraal. De opleiding gebruikt deze als basis voor de integratie van kennis en vaardigheden. Hiertoe maakt de student binnen ieder blok verschillende beroepsproducten. Dit is vanaf het eerste blok in het eerste jaar waarin de studenten een adviesopdracht over de organisatie van een evenement opleveren voor de Oostkerk in Middelburg. In het adviesrapport gaan de studenten onder meer in op de interne organisatie van het evenement, met zaken zoals prijsstelling, promotie en mogelijke samenwerkingsverbanden met andere organisaties en zij maken een financiële onderbouwing. De studenten worden de eerste dag van het blok ontvangen in deze kerk en krijgen een presentatie waarna zij in subgroepen aan de slag gaan. De studenten maken direct vanaf de start op een volgens het panel inspirerende wijze kennis met het werkveld en de inhoud van de

opleiding. In de loop van de leerjaren neemt de complexiteit van de opdrachten toe waardoor de student zich ontwikkelt tot autonome professional. In blok 8 (Financieel Adviseur) bijvoorbeeld brengen de studenten een hypotheekadvies uit. Ter voorbereiding van het uit te brengen advies krijgen studenten les in WFT-basis, Hypotheekadvies en Inkomstenbelasting. In dit blok werken de studenten ook aan de vergroting van hun advies- en gespreksvaardigheden door het voeren van een adviesgesprek (middels een rollenspel). Gedurende dit gesprek krijgt de student onverwachte nieuwe informatie, doordat de klant bijvoorbeeld van baan verandert of gaat scheiden. De student wordt onder andere beoordeeld op de wijze waarop hij/zij hierop reageert. Het panel herkent en waardeert samenhang en diversiteit tussen de onderwijsonderdelen. Door het werken met authentieke beroepssituaties maken de studenten vanaf de eerste dag van de opleiding op een gedegen wijze kennis met de beroepspraktijk en met het werk van de financiële professional.

Inhoud programma

Kennis

De opleiding kent een logische opbouw. In het eerste jaar van de opleiding wordt een fundament gelegd voor alle kennisgebieden van Finance & Control. In het tweedejaarsblok Ondernemerschap oriënteert de student zich in de breedte op aanpalende vakgebieden zoals marketing. De tweede helft van het tweede jaar biedt verdieping, allereerst vanuit intern perspectief (de Controller), vervolgens vanuit het klantperspectief (de Financieel Adviseur). In het vierde jaar tenslotte staan strategische vraagstukken centraal.

Het nieuwe curriculum ziet er als volgt uit. De gearceerde blokken worden door de opleiding Finance & Control en Bedrijfskunde gedeeld.

Jaar 4	8	Blok 15: Afstudeeronderzoek (15 EC)		Blok 16: Implementatie Beroepsproducten (12,5 EC)		HZ Personalit y jaar 4 (2,5 EC)
	7	Blok 13: Corporate Governance (15 EC)		Blok 14: Business Analytics (15 EC)		
Jaar 3	6	Minor (30 EC) of Meewerkstage (30 EC)				
	5	Meewerkstage (30 EC) of Minor (30 EC)				
Jaar 2	4	Blok 7: De Controller (13,75 EC)	HZ Personality jaar 2 (2,5 EC)		Blok 8 BK: Financieel Adviseur (13,75 EC)	
	Student Company (10 EC)					
	3	Blok 5: Ondernemerschap 1 (6,25 EC)		Blok 6: Ondernemerschap 2 (8,75 EC)		
		IB & OB en Ondernemingsrecht (2,5 EC)	Business English (1,25 EC)			Business English 6 (1,25 EC)
Jaar 1		Blok 3: Ontwerpen van processen (10,75 EC)		Blok 4: Financiële bedrijfsvoering (12,5 EC)		
	2	Excel Specialist & PowerPoint (3 EC)	Business English (1,25 EC)		HZ Personality jaar 1 (2,5 EC)	Business English 4 (1,25 EC)
	1	Blok 1: De Beginnende Adviseur (10 EC)		Blok 2: Toekomstgericht Ondernemen (6,5 EC)		Kritisch denken & leren denken (1 EC)
	Spelling & Grammatica (1,25 EC)	Financiële Administratie (2,5 EC)	Business English (1,25 EC)	Inleiding Privaatrecht (2,5 EC)	Basis bedrijfseconomie (2,5 EC)	Business English 2 (1,25 EC)

Beroepsvaardigheden

Naar de mening van het panel besteedt de opleiding ruim voldoende aandacht aan de vorming van beroepsvaardigheden van de student in het werken aan de beroepsproducten en in de stages. In blok 14 (business analytics) bijvoorbeeld gebruiken de studenten in het kader van data-analyse en –visualisatie het software pakket Tableau (dat in overleg met het beroepenveld gekozen is) om zich voor te bereiden een presentatie te geven aan een (fictief) management van het bedrijf “ikwilvanmijnautoaf.nl”. Na afloop van de presentatie krijgen de studenten een gesprek waarin zij vragen beantwoorden naar aanleiding van hun analyse in de presentatie en extra vragen waarbij zij Tableau nogmaals moeten gebruiken. Het panel waardeert deze gelaagde wijze van werken aan het vergroten van de beroepsvaardigheden.

De opleiding besteedt daarnaast veel aandacht aan de ontwikkeling van de soft skills. De soft skills worden ontwikkeld gedurende het werken aan de beroepsproducten waar de studenten moeten samenwerken, in het Student Company Traject en in de stages. Onderscheidend is, volgens het panel, het werken aan de vergroting van soft skills middels het onderwijsonderdeel ‘HZ Personality’ dat in de hele opleiding verweven zit. Een deel van de studiepunten kan behaald worden door activiteiten uit te voeren die inhoudelijk los staan van de opleiding maar die passen bij de wijze waarop er binnen de Hogeschool en de opleiding aangekeken worden tegen persoonlijke ontwikkeling. De opleiding stimuleert de student op deze wijze om zich breed te ontwikkelen. De opleiding zelf, maar ook de vertegenwoordigers van het beroepenveld merken op dat de soft skills van de alumni de laatste vijf jaar sterk verbeterd zijn. Het panel is van mening dat de opleiding hiermee goed aansluit bij de eisen die aan een goede financiële professional gesteld worden. Zij vindt de wijze waarop de opleiding dat doet een compliment waard.

Onderzoeksvaardigheden

De opleiding baseert zich op de hogeschoolbrede visie op onderzoek doen. Het nieuwe curriculum kent, in tegenstelling tot het oude, geen aparte onderwijsonderdelen waarin onderzoeksvaardigheden aan bod komen. Tegenwoordig zijn de onderzoeksvaardigheden geïntegreerd in de onderwijsmodules. De opleiding heeft hiervoor gekozen omdat in haar visie onderzoek doen een middel (en geen doel) is om systematisch te leren denken. De student leert in de beroepsprestatie (methodisch) te handelen, waarbij kennis en inzicht voorwaardelijke componenten zijn. In het methodisch werken komt de onderzoekscyclus expliciet naar voren in de beroepsprestatie. De student is in belangrijke mate zelf verantwoordelijk voor ‘hoe’ hij aan de beroepsprestatie werkt. Alleen ‘wat’ hiervoor nodig is, is in het eerste jaar nog voorgeschreven. Door toenemende keuzeruimte leert de student steeds beter met veel informatie om te gaan, keuzes te maken en die te onderbouwen. Hiermee wordt de HZ-component ondernemendheid geborgd.

Het panel was in de aanloop naar de bezokedag nieuwsgierig naar de wijze waarop de opleiding de onderzoeksvaardigheden van de studenten vergroot. Bij de bestudering van het materiaal op de bezokedag en uit de gesprekken met de docenten bleek ook hier dat de opleiding veel aantoonbare aandacht besteedt aan de eisen en wensen van de beroepspraktijk en de onderzoeksvaardigheden op deze manier ziet. Hoewel het panel, zoals eerder beschreven, gecharmeerd is van de focus op beroepsproducten en beroepsvaardigheden, ziet zij hier ook het risico van ‘ondersneeuwen’ van de onderzoeksvaardigheden en adviseert de opleiding de onderzoeksvaardigheden meer zichtbaar te positioneren in het curriculum.

Internationalisering

De opleiding maakt de studenten vertrouwd met de internationale context van de organisaties in de regio. De studenten moeten de Engelse taal in de beroepssituatie kunnen toepassen. De casuïstiek van de authentieke beroepsopdrachten komt deels uit internationaal opererende bedrijven zoals Damen Shipyards, Timesavers en DOW. Ondanks stimulering vanuit de opleiding en de informatieverstrekking van het international office (vanaf het eerste leerjaar), kiezen maar weinig studenten een stage of minor in het buitenland (3 tot 5 studenten per jaar). Studenten van deze opleiding volgden eerder minoren in Zuid-Korea, Duitsland en Canada. Naar de mening van het panel besteedt de opleiding voldoende aandacht aan internationalisering, passend bij het profiel van de opleiding en de studentenpopulatie.

Vormgeving van het programma

Didactisch concept

Het onderwijs is gestoeld op de hogeschoolbrede onderwijsvisie Student- en Procesgericht Onderwijs (SPO). Het onderwijs moet binnen deze visie enerzijds gericht zijn op wat de student moet kennen en kunnen als professional en hoe zijn talenten optimaal kunnen worden ontwikkeld en ontplooid. Anderzijds is het onderwijs gericht op het proces van leren en ontwikkelen om de best mogelijke leerprestatie te realiseren en ervoor te zorgen dat de student zich blijvend kan ontwikkelen.

SPO is gestoeld op drie pijlers:

1. authentieke beroepssituaties;
2. ontwikkeling tot autonome professional;
3. activeren tot (samen) leren.

De opleiding heeft deze visie naar het oordeel van het panel zichtbaar in het ontwerp en in de uitvoering van het onderwijs als uitgangspunt genomen. De student wordt op een goede manier via steeds complexer wordende beroepsopdrachten voor beroepsproducten begeleid tot autonome professionals. Ook binnen een onderwijsblok is deze opbouw voor het panel duidelijk zichtbaar. In ieder blok krijgt de student aan het begin de benodigde kennis en werkt hij aan het einde van het blok aan de vergroting van zijn competenties. Dit is zichtbaar in bijvoorbeeld het al hierboven genoemde blok 8 (financieel adviseur). Hierin past de student de kennis toe in een tweetal beroepsproducten; een hypotheekadviesgesprek met offerte en een adviesrapport voor een MKB organisatie. Ter voorbereiding van het adviesrapport krijgt de student theoretische kennis over belastingrecht, consumentenrecht en monetaire economie. Het panel is tevens van mening dat de opleiding op deze manier het activeren tot (samen) leren op een goede manier concreetiseert, aangezien een deel van de opdrachten in subgroepen met andere studenten gemaakt worden.

De opleiding werkt met het voorbereidend feedbackmodel. Bij de onderwijsonderdelen krijgen de studenten thuisopdrachten die in de les besproken en uitgebreid worden. Het model bestaat uit een drieslag:

1. Voor het contactmoment: zelfstudie, groeps- of stage opdracht. Vanuit de beroepstaak/casus bestuderen de studenten achtergrondinformatie en leggen de relatie met de praktijk in de vorm van een opdracht of vraag.

2. Het contactmoment (de les) gaat uit van concrete vragen en ervaringen naar aanleiding van de gegeven opdracht of vraag en legt verbinding met de doelen en inhoud door feedback op de zelfstudie te geven.
3. Na het contactmoment volgt een vervolgoopdracht in de vorm van zelfstudie, een groeps- of stage-opdracht met tips over de juiste aanpak.

Dat deze drieslag herkenbaar in de opleiding verweven zit, werd op de bezochtdag geïllustreerd door de studenten die het panel sprak. In blok 3 (“Ontwerpen van processen”) bijvoorbeeld maken de studenten beroepsproducten voor een zorginstelling, zij ontwerpen een effectiever en efficiënter bedrijfsproces. Studenten vertelden over de duidelijke vraag vooraf, het bezoek dat ze aan de instelling hebben afgelegd en het werken in de subgroepen. In de ondersteunende coaching in de lessen kwamen verschillende onderwerpen aan bod, zoals het ontwerp van een processchema, een dashboard en KPI's. Het panel herkende deze drieslag bovendien in het bestudeerde materiaal.

Kwaliteitsborging onderwijsleeromgeving

De opleiding heeft op goede wijze een proces van curriculumvernieuwing ingezet, wat heeft geleid tot een praktijkgericht en uitdagend curriculum. Bij de ontwikkeling was het gehele docententeam betrokken. Het panel spreekt haar waardering uit voor het proces en het resultaat van de curriculumvernieuwing. Het werkveld is actief betrokken bij de ontwikkeling, de opleiding heeft geschikte regionale partners in het werkveld en docenten ontwikkelen en doceren met grote betrokkenheid.

De opleidingscommissie vervult haar taken volgens de wettelijke vereisten en brengt actief bespreekpunten in bij het management. In de opleidingscommissie hebben twee studenten en twee docenten zitting. De opleidingscommissie heeft een eigen verantwoordelijkheid en kan gezien worden als een medezeggenschap. Naast de opleidingscommissie is er een kwaliteitskring, bestaande de leden van de opleidingscommissie aangevuld met extra studenten zodat er uit ieder jaar vertegenwoordiging is. De kwaliteitskring wordt voorgezeten door de opleidingscoördinator. Zowel de kwaliteitskring als de opleidingscommissie vergadert vier keer per jaar. Een week voor iedere vergadering van de opleidingscommissie vergadert de kwaliteitskring. De leden van de kwaliteitskring brengen belangrijke onderwijskwesties in vergadering. Hier overleggen de studenten vooraf met hun klasgenoten over. De bespreekpunten uit de overleggen in de kwaliteitskring worden meegenomen in de opleidingscommissie. Op deze manier worden verschillende relevante onderwerpen besproken. Vaste onderwerpen die periodiek op de agenda staan zijn bijvoorbeeld de NSE, ontwikkelingen in het curriculum en een rondje “wat speelt er in de klas”. Ook worden de uitkomsten van enquêtes besproken en de verbeteracties. Zo zijn er bijvoorbeeld rustigere werkruimtes voor de studenten gecreëerd. De studenten die het panel op de bezochtdag sprak, gaven aan deze structuur als zeer positief te ervaren. Zij vinden dat er goed wordt geluisterd. Het panel stelt vast dat deze wijze van werken een grotere betrokkenheid bij de studenten stimuleert.

Docenten

Het kernteam van de opleiding bestaat uit acht docenten. Met het team Bedrijfskunde waarmee in toenemende mate wordt samengewerkt, bestaat het team uit twaalf docenten. De docenten hebben vooral generalistische kennis. Voor meer specialistische kennis wordt gewerkt met gastdocenten uit het beroepenveld. Het panel heeft een enthousiast team ontmoet met docenten

die met zichtbaar plezier het onderwijs verzorgen. Zij heeft geconstateerd dat het docententeam voldoende deskundigheid heeft voor de uitvoering van het curriculum. De kleinschaligheid zorgt voor korte lijnen waardoor de regelcapaciteit van het docententeam groot is. De docenten tonen een grote betrokkenheid, zo is het Teamjaarplan 2020 met het gehele team gemaakt.

Het onderwijs in het nieuwe curriculum vraagt om een andere docent dan in het oude curriculum.. De docent heeft een meer coachende rol en moet, door de grotere blokken, meer samenwerken met andere docenten. De docenten gaven op de bezokedag aan dat deze verandering geleidelijk heeft plaats gevonden en dat zij hierin voldoende ondersteuning van het management ervaren. De hogeschool is van mening dat de onderwijsteams in de toekomst meer zelfsturend moeten functioneren. Daarnaast gaan er in de nabije toekomst drie docenten uit het F&C-docententeam met pensioen. Het stelt het panel gerust dat de opleiding aangeeft dat teamontwikkeling haar aandacht heeft. Zij vraagt daarnaast ook aandacht voor de hoge werkdruk die op de bezokedag in de gesprekken aan de orde kwam. Zeker ook gezien de wenselijke scholing van de docenten op het gebied van de snel veranderende ontwikkelingen in het beroep, de technologische ontwikkelingen en de nieuwe IT-tools.

Standaard 3 Toetsing

De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.

Conclusie

De opleiding ontvangt voor deze standaard het oordeel **voldoet**.

Het panel is van mening dat de opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing, dat is gebaseerd op de wettelijke en hogeschoolbrede kaders en is uitgewerkt in een eigen toetsplan. De opleiding volgt het vier-ogen-principe bij zowel de totstandkoming als bij de beoordeling van de toetsing. Het is zichtbaar dat de opleiding oog heeft voor de kwaliteit van toetsen en beoordelingen. De toetsvormen en inhoud passen bij het programma. Het geheel van toetsing dekt de leerdoelen van het programma goed af. De toetsinstrumenten zijn transparant. Voor studenten is het toetsbeleid en -proces inzichtelijk, het is duidelijk wat er van hen verwacht wordt.

De hogeschool kent één centrale examen- en toetscommissie met per domein één dealexamencommissie. De toetscommissie werkte tot 1 april 2019 onder de verantwoordelijkheid van de examencommissie en is nu een zelfstandige (hogeschoolbrede) commissie

Naar de mening van het panel voert de examencommissie haar taken goed uit

Onderbouwing

Toetssysteem en toetsvormen

Het toetsprogramma van de opleiding is gebaseerd op de uitgangspunten die zijn vastgelegd in het toetsbeleid van de hogeschool. In de visie van de hogeschool is toetsing niet het sluitstuk van een onderwijsprogramma maar een belangrijk feedbackinstrument. Naast een summatieve functie hebben toetsen dus ook een formatieve functie. Dit hogeschoolbrede toetsbeleid steunt op drie kernpunten:

1. *Onderwijs is niet gelijk aan leren;*
2. *Studenten leren van toetsen;*
3. *Toetsen en onderwijs zijn één.*

De opleiding heeft de kaders gebruikt om de toetsing in het nieuwe curriculum vorm te geven. Hierbij staat het beoordelen van de beroepsprestaties centraal en worden blokken afgerond met een summatief assessment. Concreet betekent dit dat de opleiding meer dan voorheen werkt met meer geïntegreerde toetsing van grotere eenheden middels assessments en beroepsproducten en dat het aandeel individuele kennistoetsen verminderd is. Naast de assessments kent ieder onderwijsonderdeel een combinatie van toetsen waarin de student zowel individueel als middels groepsopdrachten getoetst wordt. Hierbij wegen de individuele beoordelingen steeds zwaarder dan de groepsbeoordelingen. In bijvoorbeeld blok 3 Ontwerpen van Processen (leerjaar 1) is er een schriftelijke kennistoets 'Ondernemen en informatie', een portfolio met beroepsproducten zoals een procesontwerp data flowchart en een management dashboard en een afsluitend criteriumgericht interview. In blok 8 van jaar 2 (Financieel Adviseur) bestaat de toetsing uit een

hypotheekadvies gesprek, een offerte, een adviesrapport voor het MKB en een schriftelijke toets over de Wet Financieel Toezicht. De schriftelijke toetsen zijn hier vanzelfsprekend individuele toetsen, de beroepsproducten worden samen met andere studenten gemaakt, maar het portfolio is individueel.

De opleiding hanteert derhalve een variëteit aan toetsvormen. Naast de eerder genoemde assessments zoals het hypotheekadviesgesprek in blok 8 en beroepsproducten kent de opleiding ook multiple choice toetsen, casustoetsen, reflectie opdrachten en beroepsproducten.

Hoewel de opleiding al zichtbare maatregelen heeft genomen om te komen tot een meer geïntegreerde toetsing van grotere eenheden, is het panel van mening dat er nog steeds sprake is van een relatief grote hoeveelheid toetsen wat een hogere toetsdruk dan noodzakelijk genereert. Er wordt naar het oordeel van het panel naast de toetsing middels beroepsproducten veel individueel inhoudelijke getoetst, de opleiding zou inhoudelijke aspecten die nu nog met een apart tentamen getoetst worden, verder kunnen integreren in de beroepsproducten. Dit is op de bezokedag besproken met de opleiding. De opleiding deelt de mening van het panel en is voornemens de rol van de beroepsproducten verder uit te werken. Het panel ondersteunt dat voornemen.

Voor het overige is het panel van mening dat het toetsprogramma en toetssysteem logisch van opbouw is en passend bij de opleiding. Uit de representatieve selectie die ter inzage lag op de bezokedag bleek dat de toetsen van goede kwaliteit zijn. Hierin is de investering van de opleiding dat iedere docent BKE-gekwificeerd is, goed te zien.

Beoordeling en feedback

Het panel heeft een representatieve set van beoordeelde toetsen ingezien en constateert dat de beoordelingen navolgbaar en passend zijn. De beoordelingsformulieren bevatten naar de mening van het panel voldoende schriftelijke toelichting. Ook de studenten, die het panel sprak, tonen zich tevreden met de beoordelingen en begrijpen de feedback die zij krijgen.

Borging

Nadat in de curriculumcommissie de leerdoelen zijn vastgesteld, worden de toetsen ontwikkeld in de blokteams (met alle docenten die verantwoordelijk zijn voor de uitvoering van het onderwijs in dat blok). Hierbij worden zij ondersteund door een onderwijskundige, die overigens ook steekproefsgewijs de bestaande toetsen bekijkt. Het panel is van mening dat het toepassen van de uitgangspunten uit het toetsbeleid op deze manier goed geborgd is.

De hogeschool kent een hogeschoolbrede examen- en toetscommissie, waarin onder meer externe vertegenwoordiging is gerealiseerd. De examencommissie heeft per domein een deelexamencommissie ingesteld die examinatoren aanwijst en toezicht houdt op de kwaliteitsborging van het totale toetsproces tot en met het afstuderen. Iedere voorzitter van de deelexamencommissies heeft zitting in de centrale examencommissie.

De toetscommissie werkt onder verantwoordelijkheid van de examencommissie en controleert iedere periode steekproefsgewijs de verschillende aspecten van het toetsproces waarover zij rapporteert aan de opleiding. Met ingang van april 2019 is dit eveneens een hogeschoolbrede commissie, dan wil de commissie alle producten op eindniveau auditen.

Het panel constateert dat de borging van de kwaliteit van toetsing goed geregeld is door een goed functionerende examen- en toetscommissie, de BKE-kwalificaties van de examinatoren en het toetshuis als geheel.

Afstudeerproces

Op het moment van het visitatiebezoek studeren studenten nog af in het oude curriculum. Studenten tonen hun eindniveau aan in het laatste jaar van hun studie. In de vakken die zij volgen in het eerste semester van jaar vier behalen zij de inhoudelijke eindcompetenties op niveau 3. De studenten doen hiervan expliciet verslag in een opleidingsportfolio. Het opleidingsportfolio wordt beoordeeld door de Studieloopbaancoach die de student bovendien vraagt om gemotiveerd twee beroepscompetenties aan te wijzen waaraan tijdens de afstudeerstage verder gewerkt wordt. Deze studieloopbaancoach is lid van het docententeam en een door de examencommissie aangestelde examinator.

Nadat het opleidingsportfolio is goedgekeurd, kan de student aan het afstuderen beginnen in het tweede semester van het laatste jaar van de studie. Het afstuderen bestaat uit een afstudeerstage waarin de student een afstudeeronderzoek doet en twee beroepsproducten maakt. Voor de beroepsproducten kiest de student twee zelfgekozen beroepscompetenties die hij gaat aantonen middels het beroepsproduct. Dit zijn competenties die blijkens het opleidingsportfolio van de student nog niet bereikt zijn. Daarnaast toont hij aan de onderzoekscompetentie op niveau 3 te beheersen door een afstudeeronderzoek te doen. Als laatste tonen de studenten door de afstudeerstage in de praktijk (en verwerkt in het portfolio) aan dat ze over de hbo-generieke competenties beschikken op het gebied van sociale en communicatieve vaardigheden en zelfsturing. De beroepsproducten, eindpresentaties, feedback en beoordelingen worden zichtbaar in het portfolio. In het eindgesprek worden de generieke competenties beoordeeld.

Voor het adequaat registreren van het afstuderen gebruikt de opleiding het programma OnStage zodat het proces goed gestructureerd is en goed gevolgd kan worden. Het panel is van mening dat dit een goede manier is om de begeleiding te structureren, maar ziet ook dat het kan leiden tot 'afvinklijstjes' die ten koste gaan van de inhoudelijke begeleiding en feedback (zie de opmerkingen onder standaard 4) .

Voor zowel de beroepsopdrachten als het afstudeeronderzoek schrijft de student een startdocument dat beoordeeld wordt met een go of no go. Voor de beide beroepsopdrachten is dat één plan voor de eindopdracht en voor het afstudeeronderzoek een onderzoeksvoorstel. In het afstuderen is er een vijftal beoordelings/toetsmomenten: het plan eindopdracht, het onderzoeksvoorstel, de beide beroepsopdrachten, de scriptie en de eindpresentatie. Het plan eindopdrachten en de beroepsproducten worden beoordeeld door de afstudeerbegeleider (de eerste examinator die de student gedurende het proces ook begeleidt). Het onderzoeksvoorstel, de scriptie en de eindpresentatie worden beoordeeld door de eerste examinator (de begeleider die ook de beroepsopdrachten beoordeeld) en een tweede examinator die geen rol vervult in de begeleiding. De opleiding vindt de toepasbaarheid in de praktijk erg belangrijk en neemt daarom het advies van de bedrijfsbegeleider expliciet mee.

Op de bezokedag bleek dat de studenten in hun afstudeerfase veel mondelinge feedback krijgen van hun begeleiders. Het panel constateerde dat de begeleiding van de student in het

afstudeerproces in werkelijkheid dus veel meer omvat dan uit de studiehandleidingen en de narratieve feedback op de beoordelingsformulieren blijkt. Ook in het afstuderen pakt de kleinschaligheid van de opleiding en de persoonlijke aandacht van de docenten dus op een voor de studenten positieve manier uit. Het panel adviseert om de beschrijving van de begeleiding van het afstuderen aan te passen aan de huidige praktijk. Hierdoor wordt het begeleidingsproces dat op dit moment goed in elkaar zit, beter geborgd.

Standaard 4 Gerealiseerde leerresultaten

De opleiding toont aan dat de beoogde leerresultaten zijn gerealiseerd.

Conclusie

De opleiding ontvangt voor deze standaard het oordeel: **voldoet**.

Volgens het panel toont de opleiding in voldoende mate aan dat de beoogde leerresultaten worden gerealiseerd. Het panel heeft een selectie van vijftien eindwerken bestudeerd en vond het niveau over de gehele linie voldoende en de onderwerpen passend. Ook de beoordeling is adequaat. Hoewel het panel de opleiding adviseert meer narratieve toelichting op de beoordelingsformulieren te geven, kan het panel zich vinden in de gegeven waarderingen.

De afgestudeerden blijken gewild in het werkveld en komen daar terecht in functies die qua niveau goed aansluiten bij de opleiding. Het werkveld toont zich tevreden over het functioneren van de afgestudeerden.

Onderbouwing

Producten van afgestudeerden

Voor het beoordelingsproces van het gerealiseerde niveau heeft het panel een steekproef bij vijftien afstudeerscripties genomen. Deze zijn geselecteerd op basis van een groslijst van alumni van de laatste twee jaar. Tien van studenten, afgestudeerd in het laatste studiejaar, en vijf van studenten die in het voorlaatste studiejaar zijn afgestudeerd, zodat het panel een duidelijk beeld heeft van de meest actuele resultaten. De steekproef bestond uit scripties met een zo groot mogelijke spreiding in het eindcijfer en een verscheidenheid aan afstudeeronderwerpen waarbij er een grote variatie was in de relatie met de learning outcomes (Reporting, Operating, Governance Risk, Compliance, Performance Management en Finance). De opdrachten die zijn uitgevoerd in de bestudeerde eindwerken behelzen onder meer de volgende thema's: een onderzoek naar de kostprijzen van gewassen en veldinventaris in de agrarische sector, een onderzoek naar de verbeteringen in de projectadministratie, een onderzoek naar het voorraadproces en naar zorgvastgoed. Ook was het profiel van de opleiding waarin extra aandacht aan Tax & Legal besteed wordt in veel eindwerken goed herkenbaar, bijvoorbeeld in een (fiscaal)advies van een student voor een familie over bedrijfsopvolging binnen een agrarisch bedrijf. De opdrachtgevers van de afstudeeronderzoeken waren zowel profit- als non-profitorganisaties, er was onder meer een afstudeerwerk over de IT-governance van een jeugdzorginstelling.

Het niveau van de bestudeerde afstudeerdossiers is voldoende. Het panel constateerde dat in sommige afstudeerwerken de onderbouwing van het individuele cijfer weinig gedetailleerd is, waardoor er enkele vragen over de navolgbaarheid van het cijfer ontstonden. In een apart gesprek op de bezochtdag heeft de opleiding mondeling toelichting gegeven op de totstandkoming van de beoordeling en de cijfers van de eindwerken. Het panel is na de toelichting van de opleiding van mening dat de toegekende cijfers logisch waren en adviseert de

opleiding op het formulier meer narratieve feedback te geven waardoor het oordeel meer expliciet is. Op de bezookdag is het panel in het gesprek met de examinatoren/afstudeerbegeleiders ervan overtuigd geraakt dat de student deze feedback en toelichting wel degelijk krijgt, in het face-to-face contact.

Het viel het panel op dat de afstudeeronderzoeken niet allemaal even toepasbaar waren in de beroepspraktijk en adviseert de opleiding hier aandacht aan te geven. De twee beroepsproducten die ook onderdeel uitmaken van het afstuderen waren dat overigens wel. Van de beroepsproducten zelf was echter voor het panel weinig materiaal beschikbaar vanwege de vertrouwelijkheid ervan. Het panel adviseert de opleiding, mede in het kader van de in standaard 3 genoemde toetsdruk, te onderzoeken of het mogelijk is het afstudeeronderzoek beter te integreren met de twee beroepsproducten. Op de bezookdag gaf de opleiding aan dit te herkennen en hier in de ontwikkeling van het vierde jaar van het nieuwe curriculum over aan het nadenken is

Functioneren afgestudeerden

Afgestudeerden vinden goed emplooi in het werkveld, de meesten blijven in de regio. Het overgrote deel van hen heeft een passende baan, vaak al voor het afstuderen. Uit eigen alumnionderzoek blijkt dat ongeveer 40% van de studenten in de accountancy werkt, ongeveer 20% studeert verder en de overige 40% elders werkt (banken, zorg, gemeenten en non-profit). Het werkveld is tevreden over het functioneren van de studenten en alumni. De alumni voelen zich goed voorbereid op de start op de arbeidsmarkt. Alumni en werkveld gaven de opleiding complimenten over het niveau van de Engelse taalvaardigheid, de praktijkervaring die tijdens de studie was opgedaan waardoor de overgang van student naar beginnend beroepsbeoefenaar soepel verloopt en de kennis over bedrijfsadministratie. De studenten geven aan dat zij tijdens de opleiding meer hadden willen werken met de diverse, voor het werkveld, digitale tools.

Alles overziend heeft het panel op basis van de bestudeerde afstudeerdossiers, de bestudeerde derdejaars producten en uit de gesprekken met vertegenwoordigers van het werkveld en alumni een positief beeld over de gerealiseerde leerresultaten.

Eindoordeel over de opleiding

Oordelen op de standaarden

Het visitatiepanel komt tot de volgende oordelen op de standaarden:

Standaard	Oordeel
<i>Standaard 1 Beoogde leerresultaten</i>	Voldoet
<i>Standaard 2 Onderwijsleeromgeving</i>	Voldoet
<i>Standaard 3 Toetsing</i>	Voldoet
<i>Standaard 4 Gerealiseerde leerresultaten</i>	Voldoet

De opleiding biedt studenten een adequate voorbereiding op de beroepspraktijk, zeker gezien de praktijkgerichtheid van het programma. De opleiding werkt gedurende het gehele curriculum met authentieke beroepsvraagstukken waarvoor de studenten beroepsproducten maken die gedurende de leerjaren een toenemende mate van complexiteit kennen.

De opleiding leidt brede financiële professionals op en heeft hiermee een helder profiel dat past bij het regionale beroepenveld.

De docenten zijn deskundig en gedreven en vormen een hecht team. De opleiding heeft een goed toetsysteem en kan worden aangescherpt door meer gebruik te maken van integrale toetsing.

Het afstudeerprogramma is adequaat maar kan verder worden aangescherpt door de beroepsproducten te integreren in het afstudeeronderzoek.

De oordelen zijn gewogen volgens de beslisregels van NVAO.

Het visitatiepanel beoordeelt de kwaliteit van de bestaande hbo-bachelor opleiding Finance & Control van de Hogeschool Zeeland als **positief**.

Aanbevelingen

Het panel geeft de opleiding de volgende aanbevelingen mee:

Standaard 2

- Besteed in het curriculum meer expliciet aandacht aan de onderzoeksvaardigheden en maak daarvoor een concrete vertaling van het hogeschoolbrede beleid rondom onderzoeksvaardigheden voor de opleiding.
- Op de bezochtdag bleek dat de docenten, mede door het zelf ontwikkelde ambitieuze jaarplan, een hoge werkdruk ervaren waardoor zij niet altijd toekwamen aan extra bijscholing, Besteed daarom aandacht aan zowel de werkdruk als de noodzakelijke bijscholing van de docenten.
- Biedt de student meer kennis over digitale middelen.

Standaard 3

- Zet stappen om te komen tot een meer geïntegreerde toetsing van grotere eenheden aangezien er sprake is van een relatief grote hoeveelheid toetsen dat een grotere toetsdruk dan noodzakelijk genereert. Bekijk waar het mogelijk is om inhoudelijke aspecten die nu in een apart tentamen getoetst worden, te integreren in de beroepsproducten.
- Herzien de beschrijving van de begeleiding van het afstudeerproces zodat de beschrijving in de studiehandleiding beter overeen komt met de praktijk.
- Herzien het afstudeerprogramma. Bekijk in welke mate de twee beroepsproducten noodzakelijk zijn om vast te stellen of de student beroepsbekwaam is. Integreer eventueel deze beroepsproducten in het afstudeeronderzoek. Dit leidt tot een verlaging van werk- en regeldruk.

Standaard 4

- Geef op de beoordelingsformulieren van de eindwerken meer narratieve feedback

Bijlagen

Bijlage 1 Bezoekprogramma

Tijdstip	Thema	Deelnemers
08.00	Ontvangst en welkom	<ul style="list-style-type: none"> • Directeur domein Business, Vitality & Hospitality • Opleidingscoördinator Finance & Control
08.15-08.45	Presentatie van maximaal 20 minuten door opleiding waarin zij zich positioneert ten aanzien van gemaakte keuzes, stand van zaken	<ul style="list-style-type: none"> • Docent (informatie)management, studieloopbaancoach • Onderwijsontwikkeling • Docent onderzoek, portefeuillehouder onderwijsontwikkeling studieloopbaancoach
8.45– 10.15	Materiaalbestudering en voorbereiding	<ul style="list-style-type: none"> • Panel
10.15 – 11.00	Gesprek over de eindwerken	<ul style="list-style-type: none"> • 6 Examinatoren/ afstudeerbegeleider
11.15 – 11.45	Gesprek Standaard 1 Beoogde leerresultaten	<ul style="list-style-type: none"> • Portefeuillehouder onderwijsontwikkeling, docent, studieloopbaancoach, afstudeercoördinator Bedrijfskunde, stage- en afstudeerbegeleider • Opleidingscoördinator Finance & Control
12.00 -12.30	Lunch met studenten	Panel
13.30 - 13.00	Gesprek met beroepenveld	<ul style="list-style-type: none"> • ING, Relationship Manager Services Mid Corporates • Finance Director, Oceanwide Manpower Services • Venoot WEA accountants Zuid-West
13.15 – 14.00	Gesprek standaard 2 Onderwijsleeromgeving	<ul style="list-style-type: none"> • Docent bedrijfseconomische vakken, stagecoördinator docent lid opleidingscommissie Finance & Control • Docent (informatie)management, kenniscentrum ondernemen en innoveren • Docent onderzoek, portefeuillehouder onderwijsontwikkeling studieloopbaancoach • Docent bedrijfseconomische vakken, studieloopbaancoach • Docent comptabele en bedrijfseconomische vakken, docent-lid opleidingscommissie, docent-lid beroepenveldcommissie, studieloopbaan-coach, minor Reporting, Auditing & Taxes • Docent (belasting)recht, studieloopbaancoach, minor Reporting, Auditing & Taxes
14.15 – 14.45	Gesprek Standaard 3 Toetsing en borging	<ul style="list-style-type: none"> • Voorzitter dealexamencommissie, lid centrale examencommissie, lid dagelijks bestuur examencommissie • Kwaliteitcoördinator • Deeltoetscommissielid t/m studiejaar 2018-2019

		<ul style="list-style-type: none"> • Student lid opleidingscommissie Finance & Control • Vicevoorzitter deelexamencommissie economisch domein, lid centrale examencommissie • HZ toetscommissielid vanaf studiejaar 2019-2020 • Student lid opleidingscommissie Finance & Control
15.00 – 15.45	Gesprek Standaard 4 Gerealiseerde leerresultaten	<ul style="list-style-type: none"> • Docent algemeen en bedrijfseconomische vakken, studieloopbaancoach • Portefeuillehouder onderwijsontwikkeling, docent, studieloopbaancoach, afstudeercoördinator Bedrijfskunde, stage- en afstudeerbegeleider • Docent comptabele en bedrijfseconomische vakken, studieloopbaancoach, minor Reporting, Auditing & Taxes, afstudeercoördinator • Alumnus, afgestudeerd in 2018 • Alumnus, afgestudeerd in 2018 • Docent comptabele en bedrijfseconomische vakken, docent-lid opleidingscommissie, docent-lid beroepenveldcommissie, studieloopbaan-coach, minor Reporting, Auditing & Taxes • Alumnus, afgestudeerd in 2016
16.00 – 16.30	Indien gewenst Gesprek opleidingsmanagement Pending issues	<ul style="list-style-type: none"> • Directeur domein Business, Vitality & Hospitality • Opleidingscoördinator Finance & Control
16.30 – 17.30	Beoordelingsoverleg panel	
17.30	Terugkoppeling bevindingen door panel	

Bijlage 2 Bestudeerde documenten

De Zelfevaluatie bacheloropleiding Finance & Control

Bijlagen bij standaard 1:

HZ Instellingsplan 2018-2021. De persoonlijke hogeschool

Landelijk Opleidingsprofiel Finance & Control 2016 (LOP FC 2016)

Landelijk Opleidingsprofiel BE 2013 (LOB 2013)

“Het onderwijskompas. Student- en procesgericht onderwijs in de praktijk” Hogeschool Zeeland.
Opleidingsvisie Finance & Control HZ University of Applied Science Domein Business, Vitality & Hospitality

Bijlagen bij standaard 2:

HZ-Onderwijskompas A4 formaat 2015

Blauwdruk versie 4.0

Dekkingsmatrix FC cohorten 2016 2020 en 2019 2023

Finance & Control voltijd uitvoeringsregeling

HZ Personality studenthandleiding 1819

HZ Minorgids 2019

Jaarplan Finance & Control

PDCA AVEM

SPP bedrijfskundig cluster visitatie

Studentenhandleiding meewerkstage.

Bijlagen bij standaard 3:

HZ Toetsbeleid

OER HZ 2019-2020

Toetsbeleid en plan FC

Bijlagen bij standard 4:

Bij de tijds Afstuderen. HZ Afstudeerbeleid mei 2018

Docentenhandleiding Beoordeling Afstuderen FC 2018-2019

HZ Kader voor Praktijkgericht Onderzoek door studenten

Studentenhandleiding Afstuderen Finance & Control 2018 2019

Verslag kalibratiesessie met Zuyd Hogeschool

Aanvullende documenten:

Afstudeerhandleidingen en -producten:

- Eindproducten van de 15 geselecteerde studenten uit 2017-2018 en 2018-2019.
- Handleiding afstuderen

Verslagen van Commissies

Selectie Toets- en bachelorproducten:

- Representatieve selectie toetsproducten.
- Representatieve selectie van het studiemateriaal